

Wieczorkiewicz, Wiesław

Wspólnym wysiłkiem

Notatki Płockie 16/2-61, 21-22

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wspólnym wysiłkiem

Stare, walące się budynki gospodarcze, niewłaściwy stan zagospodarowania działek, nieuporządkowane ciągi piesze i komunikacyjne, nieestetyczny wygląd zewnętrzny budynków i urządzeń w miastach naszego województwa — to główne przyczyny, które zdecydowały o potrzebie organizowania konkursu czystości i porządkowania. Nie tylko jednak stan istniejący był głównym tutaj inspiratorem. Wielokrotnie bowiem bieżące działania inwestycyjne powodowało nieporządek i bałagan na nowo oddawanych osiedlach mieszkaniowych, a wręcz do problemu urastało niedostateczne uzbrojenie nowych osiedli w pawilony usługowe i handlowe, brak zorganizowanych ogródków zabaw dziecięcych, brak zieleńców itp. Złagodzenie tych dysproporcji, poprawienie istniejącego stanu sanitarnego i technicznego obiektów, budynków i działek, stworzenie lepszych warunków życia w mieście — oto cel, który przyświecał Prezydium WRN przy ustalaniu programu konkursu.

Na 69 miast i osiedli w naszym województwie co roku przystępuje do konkursu 36—40 miast. Do tych, które systematycznie biorą udział w konkursie należą: **Ciechanów, Kałuszyn, Mińsk Mazowiecki, Mława, Ostrów Mazowiecka, Płońsk, Radzymin, Ryki**. Charakterystyczne jest i to, że przeważnie znajdują się one w pierwszej dziesiątce najlepszych miast, a są i takie (Ryki, Ostrów Mazowiecka, Otwock, Kałuszyn), które wielokrotnie zdobywały nagrody pieniężne.

W wyniku eliminacji, przeprowadzonej zgodnie z regulaminem konkursu w 1970 r., poszczególne miasta uzyskały następujące lokaty:

Otwock	I
Ostrów Maz.	II
Ryki	III
Wyszków	III
Mława	IV
Grójec	V
Kałuszyn	V
Ząbki	V
Józefów	VI
Płońsk	VI
Brwinów	VI
Ciechanów	VI
Gostynin	VII
Sokołów Podl.	VIII

Efekty uzyskiwane w akcji porządkowania z racji udziału w konkursie w tych miastach są duże i widoczne. Rok rocznie remontuje się ok. 2000 budynków i naprawia ok 1500 elewacji, rozbiera od 300 do 400 starych ruder, rozbiera lub remontuje ok. 1500 ogrodzeń, zagospodarowuje i porządkuje ok. 150 ha zieleni.

Świadczy to o dużym zaangażowaniu społecznym mieszkańców i jednocześnie o dobrej organizatorskiej, koordynacyjnej pracy miejscowych rad narodowych.

Nie wszystkie jednak rady narodowe przywiązują wagę do tej społecznej formy przebudowy swojego miasta. MRN w Garwolinie, Łaskarzewie, Zelechowcie, Górze Kalwarii, Chorzeli, Łochowie i Pruszkowie, w ciągu ostatnich 5 lat, nie zgłosiły swojego udziału w konkursie, pomimo że zarówno i potrzeby jak, i możliwości aktywnego społecznego uczestniczenia w procesie przebudowy i poprawy warunków środowiska w tych miastach są duże.

Utarło się wśród pewnej grupy działaczy pojęcie, że małe miasta mają nierówny start w konkursie w stosunku do miast dużych. Coroczne wyniki świadczą o niesłuszności takich stwierdzeń. Faktem jest, że w ścisłej czołówce znajdują się i większe i małe miasta. Obok **Otwocka, Ryk** czy **Ostrowi Mazowieckiej**, w pierwszej dziesiątce uplasował się **Kałuszyn, Wyszogród, Sulejówek, Brwinów**. Nie wielkość miasta decyduje więc o ostatecznym efekcie, a świadome podjęcie większych obowiązków i celowe kierowanie inicjatywą społeczną mieszkańców miasta.

W trakcie działania konkursu w poszczególnych miastach wprowadzono szereg ciekawych form współzawodnictwa, m. in. o najlepiej zagospodarowane siedlisko (Kałuszyn), najczystsza posesję (Mława, Ostrów Mazowiecka, Otwock), najciekawszą wystawę sklepową (Siedlce). W wielu miastach komitety blokowe i samorządy osiedlowe walcząc o tytuł „najlepszego”, czy „najaktywniejszego”, organizują czynem społecznym place zabaw dla dzieci, budują urządzenia sportowe i rozrywkowe. W ramach czynów społecznych porządkowane są ulice, chodniki, zieleńce, a nawet cały szereg urządzeń komunalnych i miejskich. Zieleńce, miejsca uświęcone bohaterstwem Polaków w ostatniej wojnie przekazywane są pod opiekę

(patronaty) młodzieży szkolnej i organizacji społecznych.

Ogólnie oceniając 5-letnie działanie w zakresie porządkowania i przebiegu konkursu stwierdzić należy, że poprawił się stan istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz stan sanitarny siedlisk i budynków sanitarnych na działce, uległa również poprawie estetyka budynków, urządzeń, sklepów itp. przy głównych ciągach ulicznych. Ponadto wyzwolono szereg cennych społecznych inicjatyw, które, obok wymiernych efektów, integrowały miejscowe społeczeństwo.

Pomimo tych niewątpliwych efektów działania porządkowe jest jeszcze niepełne, w wielu przypadkach niewłaściwie koordynowane przez miejscowe władze lub prowadzone akcyjnie. Świadczy o tym choćby fakt, że tylko połowa

miast przystępuje do konkursu porządkowania, a 7 miast w ciągu ostatnich 5-ciu lat wogóle nie brało w nim udziału. Część z nich bierze udział w konkursie co drugi rok, czyniąc znaczny wysiłek tylko w jednym roku, ubiegając się o nagrodę pieniężną. Celem konkursu nie jest przecież jednak wyłącznie uzyskanie nagrody, ale świadome, społeczne działanie nad przebudową swojego miasta. Wielu działaczy ponadto traktuje udział w konkursie powierzchownie, spływając go do prac porządkowych, wykonywanych przez młodzież, szkoły, czy prywatnych właścicieli posesji.

Porządkowanie powinno być prowadzone systematycznie, wieloma torami, świadomie organizowane i kierowane, a zwycięstwo w konkursie stanowić będzie ukoronowanie takiej działalności.

BOLESŁAW GAŁĄZKA

Grodzisk Mazowiecki na drodze rozwoju

Plany rozbudowy i zagospodarowania Grodziska Maz. stawiają go w rzędzie miast Warszawskiego Zespołu Miejskiego, przewidzianych do intensywnego rozwoju. Tak więc powstaje dzielnica przemysłowo-składowa z przewidzianą elektrociepłownią i oczyszczalnią ścieków. Zlokalizowano dzielnice mieszkaniowe budownictwa wielo- i jednorodzinnego oraz tereny rekreacyjne.

Takie są plany na najbliższe lata, wiele jednak zadań bieżących wymaga pilnego rozwiązania. Na czoło wysuwa się sprawa poprawy stanu sanitarnego i estetyki miasta.

Szczególnie wiele do zrobienia jest w zakresie poprawy nawierzchni ulic. Załedwie 38 km, na ogólną długość 98,2 km ulic, posiada nawierzchnię utwardzoną. W roku bieżącym przeznaczono na ten cel 1,6 mln zł, a wysiłki władz miejskich wspiera inicjatywa mieszkańców i młodzieży szkolnej, podejmującej szereg prac w czynach społecznych.

Kolejne, ważne dla miasta zagadnienie, to ochrona substancji mieszkaniowej. W latach

1969—1970 wyremontowano ze środków budżetowych 17 budynków prywatnych i pozostających pod zarządem ZGM. W roku bież. zostanie wyremontowanych 6 budynków mieszkalnych, przy czym przewiduje się ich modernizację, polegającą na przeprowadzeniu instalacji gazowej i podłączeniu do sieci.

Schludność, estetyka i porządek w mieście nie zależą jednak wyłącznie od inwestycji i remontów. O ogromne znaczenie ma tutaj gospodarność oraz właściwy stosunek mieszkańców do zapewnienia czystości na posesjach, ulicach, zieleńcach itp. Z tym jednak nie jest jeszcze w naszym mieście najlepiej. Przeprowadzane kontrole wykazują poważne zaniedbania. Tak więc nie wszystkie zakłady pracy dbają o porządek i czystość na własnym terenie. Często również pracownicy placówek handlowych uważają, że chodniki uliczne są przeznaczone do składowania różnego rodzaju opakowań. Odpowiednie zarządzenia w tym zakresie zostały wydane i będą konsekwentnie przestrzegane.